Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

HAZİRAN
1984
Özel Sayı
50 Pfg.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST MERKEZİ YAYIN ORGANI

15-16 Haziran Şanlı İşçi Direnişinin Derslerinden Bugünde Öğreniyor ve Mücadele Ediyoruz!

Türkiye'de özellikle 1968'i takibeden ilk iki yılda işçi köylü ve öğrenci hareketleri alabildiğince hız kazanmıştı. Bu durum sadece ülkemizin sahne olduğu bir şey değildi. Başta sömürge, yarı-sömürgeler olmak üzere dünyanın dört bir yanında benzer olaylar yoğunlaşıyordu. Öyle ki, sözde "sukünetin" hüküm sürdüğü kapitalist emperyalist ülkelerde dahi durum yerini kargaşaya bırakıyordu. Avrupa'da ileri boyutlara varan öğrenci ve işçi hareketleri ve metropollerin en ağır cefasını çeken azınlıkların (İngiltere ve Amerika'daki zenciler) pratik eyleme dönüşen hoşnutsuzlukları sahneyi renklendiriyordu...

Sözü edilen hareketler tek düze değildi. Kendiliğinden gelme hareketlerin yanısıra bilinçli hareketlerde küçümsenmeyecek orandaydı. Bu hareketlerin gündeme gelmesinde o dönemdeki dünya durumunun rolü belirgin bir öğeydi.

Öyle ki, uluslararası planda güçler bir ulusal ve sosyal kurtuluş dalgası vardı. Bu hareketler emperyalizmi derinden sarsıyor, buhranını daha da derinleştiriyordu.

Hareketlerin doğmasında o dönem güçlü bir ilham kaynağı olan başında büyük usta başkan Mao Zedung yoldaşın bulunduğu sosyalist Çin'in önderlik ettiği sosyalist sistemin; tüm saldırılara karşı gerçekleştirdiği olağanüstü başarıların ve modern revizyonizme, troçkizme, hertürden ML düşmanı akıma karşı oluşturduğu güçlü barikatında rolü vardı. Çin'de parti ve devlet iktidarı içerisindeki yeni burjuva karargaha karşı yoldaş Mao Zedung önderliğinde başlatılan Büyük Proleter Kültür Devrimi tarihsel anlamda bir önem taşıyordu. Uluslararası planda muazzam yankılar uyandıran ve Uluslararası

Komünist Hareketi daha güçlü silahlarla donatan bu büyük şahlanış proleter dünya devrim mücadelesine tayinedici güç veriyor ve işçi sınıfının bilimine verdiği katkılarla onu daha da yenilmez kılıyordu. Bunun ardında emperyalist kapitalist zincirin tek tek halkaları yeni gelişmelere şahit oluyordu. Proleter Kültür Devriminin ürünü olarak yeni güçler ve KP'ler doğuyordu. Bu anlamda sözkonusu yılların bahsettiğimiz hareketliliğinde bu şanlı devrimin katkıları önemli düzeydedir. Elbette bu durum ülkemizide etkiliyordu. Devrimci, demokrat, komünist fikirler eskiye nazaran daha da yaygınlaşıyordu. Diğer yandan kendiliğinden gelme işçi-köylü vb. hareketlerde eskiye nazaran bir kabarış gösteriyordu. 15-16 Haziran Şanlı İşçi Direnişi, işçi sınıfımızın kendiliğinden gelme mücadelesinin doruk noktası idi.

Bu büyük direniş nasıl doğdu?

İşçi sınıfımız kanı ve canı pahasına sürdürdüğü zorlu mücadeleler sonucu kısmide olsa grev ve toplu sözleşme hakkını almışlardı. Bilindiği gibi, yarısömürge, yarı-feodal bir iktisadi, siyasi yapıya sahip olan ülkemizde, emperyalizmin uşağı komprador patronlar ve toprak ağalarının iktidarı faşist bir nitelik gösterir. Ülkemizin mevcut sosyal, ekonomik, kültürel vb. koşullarının sonucu olarak, devlet yapısı başından beri faşist bir karakter taşımıştır. İşçi sınıfı ve diğer ezilenlerin şanlı mücadeleler sonucu zorla koparark aldıkları kısmi demokratik haklar bu gerçeği değiştirmez. Zira faşist diktatörlük her fırsatında kırıntı olan bu haklara el atmada tereddüt etmemiştir. Bunun bir örneğinide zorla kazanılan grev, toplu sözleşme hakkını gaspetme girişimi oluşturmaktaydı. Faşist diktatörlük 274-275 sayılı grev, sendika ve lokavt konusundaki gedikleri kapamak, durumu çalışanlar aleyhine daha da pekiştirmek için harekete geçtiler. Amaçları; devlet kontrolünde tek tip bir sendikalaşmayı oturtmak, ayrı sendikalaşmaya imkan tanımamak, "toplu sözleşme hakkını" yalnızca kontrollerindeki sendikanın eline vermekti. Böylelikle de işçi sınıfının mücadelesi kontrole alınmak isteniyordu.

İşçi sınıfımız faşist diktatörlüğün bu saldırısına karşı seyirci kalmadı. Yükselen tepkiler fabrikalarda yaygınlaşan direnişlere dönüştü. Faşist devlet işçi sınıfının karşı çıkışını durdurmak için her yolu denedi. Ordu birliklerini fiilen harekete geçirdi, fabrikaları kuşattı, barikatlar oluşturdu. Ancak yiğit işçi sınıfımız dikilen engelleri fedakarca göğüsledi, püskürttü. 15 Haziran'da İstanbul ve İzmit'te 70.000 dolayında işçi ayağa kalktı. 16 Haziran günü sayı 150.000'i geçti. Fabrikalar ve diğer üretim sahalarında şarteller indirildi. İstanbul, İzmit'in dört bir yanından işçiler, Taksim meydanında birleşmek üzere yürüyüşe geçtiler. 100.000'ler bir sel gibi akıyor önüne çıkarılan barikatları ezerek geçiyordu. Polis ve ordu birlikleri Kurbağalıderede işçilere kurşun yağdırdı. Bu kahpe saldırı sonucu MUSTAFA BAYLAM, YAŞAR YILDIRIM, ABDURRAHMAN BOZKURT adlı işçiler şehit düştüler. Kendiliğinden gelme bir karakter taşıyan bu direniş karşısında acze düşen hakim sınıflar, İstanbul ve Gebze'de sıkıyönetim ilan ettiler.

15-16 Haziran direnişi karşısında alınan bazı tutumlar;

Hakim sınıfların grev, sendika ve lokavt kanununda yapmak istedikleri değişikliği Türk-İş başından itibaren destekledi. Çünkü gerçekleştirilmek istenen tedbirlerle, sendikal alanda Türk-İş'in kesin hakimiyeti sağlanmaya çalışılıyordu.. Faşist devlet işçi sınıfı üzerindeki kontrolünü Türk-İş üzerinden sağlıyordu. Bu sendika işçi sınıfımızın sınıf mücadelesi hareketini saptırmak ve devletin güdümüne sokmak için çaba gösteriyordu. Bunu; ezilenler yüzlerce pratik olgu içinde kendi deneyleriyle de gördüler. Sözümona dönem dönem "işçi haklarına" eğilme sahtekarlığının altında yatan şeyede yabancı değiliz... İşçilerin tepkileri, artan baskıları, yükselen hareketleri karşısında alınan bu tür tutumların, esas yönü aldatmacadır. Hakim sınıfların 274-275 sayılı yasada; çalışanlar aleyhine almak istedikleri kararları Türk-İş'in başından beri neden alkışladığı açık olan bir olgudur. Türk-İş'e ilişkin bu değerlendirmemiz onun saflarındaki işçiler veya tek tek şubeler için değil, ona yön veren siyasete ilişkindir.

Türk-İş'in sahte işçi dostu yüzünün altında yatan gerçek açığa çıktıkca ondan kopuşlar oldukça hız kazanıyor, DİSK'e kayışlar artıyordu. Hakim sınıfların uygulamaya koymaya çalıştıkları plan, DİSK'i de hedef alıyordu. Bunun için DİSK gerçekleştirilmek istenen kararlara karşı tutum aldı. DİSK'i oluşturmada başı çekenler (kurucular) ilk ortaya çıktıklarında reformist bir karakter taşıyorlardı. Reformlarla mevcut düzeni iyileştirme ve onarmanın çabası içindeydiler. Doğası icabı sistemin özüne dokunmuyorlar, itham etmiyorlardı. Bu kurucular o dönem reformist orta burjuva bir niteliğe sahip TİP'nin saflarından geliyorlardı. Trade-üniooncu sınırları taşmama, kendiliğinden gelme işçi sınıfı hareketini mevcut sınırları içine hapsetme bu güçlerin sınıfsal özlerinin doğal özelliğidir. Sistemin bazı sonuçlarına karşı tutum alan bu güçler, onu doğuran sebeplere, öze, yani sistemin kendisine yönelmez. Bunun içindir ki, sözkonusu siyaset; işçilerin mevcut düzene kölece bağlılığını aşmayan bir karakter taşır.

Onun bu vaziyeti ilk ortaya çıktığı dönemlerde açık, seçik görülebilir. O zamanlar yapılan bir kurultayda DİSK başkanı söyle diyordu:

"Biz proletarya diktatörlüğüne karşıyız arkadaşlar ! Bizim prensibimiz demokrasidir !...."

Bu onların mevcut düzenin özüne dokunmadıklarını gösteriyor.

Nitekim 15-16 Haziran işçi direnişinin yükselmesi; reformist revizyonist mihrakların onu kontrol edememeleri ve üstelik kendilerini tehdit eder vaziyet almasıyla birlikte; reformist sendika ağalarıda düzene, ellerinden gelen yardımı yapmayı esirgemediler. O dönemler, radyoda yapılan bir konuşmada DİSK başkanı Türkler şöyle diyordu:

".....Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlerin silahsız olacağını emreder. Bizler anayasaya sımsıkı bağlı işçiler olduğumuz için, hiçbir hareketimiz anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki, bizim aramıza, çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hatta kötüsü, gözbebeğimiz şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü amaçla taş atabilirler, tahrik yapabilirler. DİSK başkanı olarak sizleri uyarıyorum." (16.6.1970 radyo konuşması),

İşçi hareketini kontrolüne alamayan DİSK yöneticilerinin işçileri düzene bağlılığa ve devrimcilere karşı çıkmaya çağıran bu konuşmaları, onların özlerini açığa çıkarmaktadır. Türkler gibileri daha sonraları, sosyal-faşist "TKP"nin elamanları haline geldiler. DİSK yöneticilerinin sözkonusu tavırları, kendilerinin yörüngelerinde oldukları TİP yöneticilerinin niteliğinide açıkca cevapladığından ötürü, onların bu şanlı direniş karşısındaki tutumunu izaha genişçe gerek yok. Reformist bir orta-burjuva akım olarak doğan TİP; parlamenter yoldan iktidara gelmeyi düşlüyordu.

Darbeci hayallerle yanıp tutuşan Mihri Belli ve şürekasının ise tutumu pasifist ve teslimiyetciydi. Şiddete dayalı bu ve benzer eylemlere "maceracılık" damgası vuran şebekeleri, kendiliğinden gelme işçi hareketi tepip geçiyordu. Faşist Türk ordusuna "ilericilik" sıfatı atfeden ondan emperyalizme karşı mücadele etmesini bekleyen darbeci akımlar; "ordu, sivil, aydın" tabakanın darbe yoluyla iktidarına (!!) bel bağlamıştı.

THKO, THKP/C gibi akımlar ise; fokocu anlayışlarının ürünü olarak, kitle mücadelelerine dudak büküyor,bir avuç aydının öfkeci tutumunun herşeye kadir olduğunun propagandasını yapıyorlardı.

Keza o dönemin PDA hareketide, "halk savaşı", "Mao Zedung Düşüncesi" maskesiyle reformist özünü gizlemeye çalışıyordu.

Kısacası, bahsettiğimiz akımların tümü sözde ayrılıklarına rağmen özünde aynı konaktaydılar.

Gerek kendiliğinden gelme hareket karşısında secdeye kapılanlar, gerekse onun karşısına bir avuç aydının öfkeci tutumunu çıkaran sağ ve sol oportünistler, darbeci revizyonistler; aynı ortak temeli paylaşıyorlardı. Bu temel kendiliğindencilikti.

15-16 Haziran direnişini ve derslerini doğru kavrayalım!

Bu şanlı direniş kendiliğinden gelme işçi hareketi idi. Direnişte kahramanca ileri atılan yiğit işçi sınıfımızın bilinci henüz ML bir bilinç değildi. Ancak işçi sınıfı hareketinin 15-16 Haziran'da eriştiği nokta belli oranda öncekilerden daha ileri bir boyutu temsil ediyordu. Kendilerini binbir zincirle bağlamış olan sömürü düzenine karşı boyun eğiş ve kader yolu seçilmiyordu. Bazı demokratik talepler temelinde gelişse de, ortak direnme yolu seçiliyordu. Sistemin özüne değil, bazı sonuçlarına yönelik olarak doğan 15-16 Haziran direnişi, yinede bilinçli sınıf mücadelesinin önemli bir tohumunu teşkil ediyordu.

15-16 Haziran'da; kendiliğinden

gelme bir mücadeleydi. Ancak bu mücadeleler belli ölçüde bir bilinci taşırlar. Bu bilinç ML bilinç olmadığı gibi, bu mücadelelerde ML'nin yol göstericiliğindeki sınıf mücadeleleri değildirler.

15-16 Haziran direnişi; devrim için iktidar mücadelesi değildi. Ancak bu şanlı direnişin boyutları ilk başlangıçta doğduğu gibi kalmadı. Hükümetin düşürülmesi, belli siyasi taleplerin yükseltilmesi vs. biçimindeki istemlerle daha ileri boyutlar kazandı. Bilinçsiz ve kendiliğinden iktidara yönelmenin tohumlarını taşıyor olmasına rağmen, bilinçli bir iktidar mücadelesi değildi. İktidar mücadelesi, işçilerle işverenler arasındaki; fabrika ve iktisadi çerçevede ceryan eden sendikal mücadeleden ve kendiliğinden iktidara yönelen hareketlerden çok daha karmaşık ve geniş kapsamlıdır. Ve işçi sınıfı kendiliğinden gelme mücadele vasıtasıyla bu düzeye çıkamaz, yine bilinci kendiliğinden bir seyirle ML bilince erişemez. ML bilinç onlara dışarıdan verilir.

Bu bilinç nasıl götürülecektir ? Elbetteki bu götürme işi, havadan, soyut olmayacaktır. Bunu götürmenin yolu toplumun bütün katmanları arasına gitmektir. Haksızlıkları anında geniş siyasal kampanyalar vasıtasıyla teşhir etmek, gerçekleri açıklamakla; yığınların siyasi bilince ulaşması sağlanabilir. Bunu yapabilmek ML bir örgütün varlığını öngörür. Ve bu bilinç, işçilerin kendi çabasıyla işverenlere karşı mücadele etmesi ve bunun için sendikalarda birleşme gereksinimi kapsamındaki sendikal bilinçten ayrıdır. *"Bu bilinç hangi sınıfı etkiliyor olursa olsun, zorbalık, baskı, zor ve suistimalin her türlüsüne"* ML bir açıdan karşı çıkma bilincidir. Bu bilinç toplumun bütün sınıflarını tanıyan, onlar arasındaki ilişki ve çelişkiyi anlayan, toplumu, doğayı vs. diyalektik materyalist dünya görüşüyle yorumlayabilen ve bundan da öte onun nasıl değiştirileceğini ortaya koyup, pratik hayata geçirebilen yetkinlikteki bir bilinçtir. ML örgütlenmede; bu bilinç üzerinde yükselen ve onun seviyesindeki bir örgütlenmedir.

15-16 Haziran direnişine yön veren bilinç ve örgütlenme seviyesi; bu vaziyeti taşımıyordu. Ezilen yığınların kendiliğinden mücadelesinin muazzam kabarışının doruk noktasını oluşturan şanlı 15-16 Haziran'da ülkemizde devrimci bilinç ve örgütlenmenin seviyesi geriydi. ML bir parti yoktu. Bunun için bırakalım yığınların kendiliğinden hareketinin önüne geçmek ve yön vermeyi, onun gerisinde kalındı. Zaten devrimci hareketin tayin edici zayıflığı buradaydı.

Kendiliğinden gelme hareketi iktidar mücadelesine tabii kılabilmek, onun hizmetine sokabilmek sağlam bir temele sahip ML bir partiyi gerektirir. İşçi sınıfı hareketini partinin kumandasına sokmak önemli bir görevdir. Bu görev sınıfın birliğinin sağlanması ölçüsünde yerine getirilebilinir. Sınıfın birliğinin sağlanmasının temel yoluda siyasi kampanyalardır. Ne var ki, ülkemizde bu görev bir çırpıda başarılabilecek iş değildir. Uzun süreli savaş içerisinde nispeten uzun, çetin ve sabırlı bir mücadele içinde adım adım gerçekleştirilecektir. Bunun içindir ki, *"Parti yığınlara kumanda eder hale gelmemiştir" gerekçesiyle*, geçmişte sınıf mücadelesine sırt dönen, tatil eden PDA revizyonistlerinin saçmalığı İ. KAYPAKKAYA yoldaş tarafından mahkum edilmişti. Bu tür anlayışlara karşı mücadeleyi yükseltirken, diğer yandan da, sınıfın birliği sorununa gözlerini kapayan, yığınlara güvenmeyen, onun gücünü küçümseyen anlayışlara karşıda mücadele edilmelidir. Kendiliğinden gelme hareket karşısında kılı kıpırdamayanlar, bunu ne adına yaparlarsa yapsınlar, özünde reformizmin bir başka türünü oluştururlar. Bu anlayış, işçi sınıfının mevcut bilinci ne olursa olsun, onunla ilgilenmeyen bir anlayıştır. Onu ML bilinç seviyesine yükseltme görevine sırt dönen ve keskinlik adına onu sendikal bilinç çerçevesine hapseden saçmalığın kendisidir. İşte bu anlayışın reformizmi burada yatmaktadır. Oysa ML, işçi sınıfını ve ezilenleri ML bilinçle donatma görevini koyar. Bu ise; havada atıp tutmakla, kendiliğinden hareketi küçümseyip "mikrop var" diyerek ona yaklaşmamakla, dikkatleri kendi grubu üzerinde toplayıp, toplumun çeşitli katmanları arasında ceryan eden olaylar karşısında kılını kıpırdatmamakla başarılamaz. En rezil oportünizmin bir yanını bu oluşturur. Bir diğer yönünüde, kendiliğinden hareketi "sosyalist hareket" olarak niteleyip, secdeye gelenlerin zırvalıkları oluşturmaktadır. 15-16 Haziran şanlı direnişini ele alıp ondan öğrenmeye çalışırken, bu gerçekleri daha net bilince çıkarmalı oportünizmin, revizyonizmin, troçkizmin her türlüsüne karşı daha sağlam silahlarla kendimizi donatmalıyız.

15-16 Haziran'ı bu bakış açısıyla ele alan tutarlı devrimcilerin bilincinde sıçramalar oldu. Aynı şekilde pratik hayatın küllenmesi olanaksız olan birçok dersi, bazı gerçeklerin daha berrak görülmesine hizmet etti.

Bu dersler neydi ?

Birincisi; devrimin şiddete dayalı olduğu gerçeğini gösterdi. Direniş; parlamenter hayallerle, sözde iktidara gelmeyi düşleyen bilimum oportünist ve revizyonist mihrakların seçimlerde alacakları oy hesapları uğraşına büyük bir şamar olarak indi.

Seçim, parlamento vb. yollarla "devrim" bekleyen oportünistlerin aksine bu direniş; burjuva devlet mekanizmasını şiddete dayalı devrimle paramparça etmeden iktidara gelmenin mümkün olamayacağını gösterdi.

İkincisi; Bu şanlı direniş burjuva devlet-ordu teorilerine darbe vurdu.

Bir sınıfın diğer sınıf veya sınıflar üzerindeki baskı aracı olan, uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ürünü olarak doğan ve iktidardaki sınıfın diğerleri üzerindeki hakimiyetinin silahı olan devlet konusunda ipe sapa gelmez bir dizi saçmalıklar vardı. Onu sınıflar üstü gösteren, kötülüklerin kaynağını sistemde ve onun üst yapı kurumu olan devlette görmeyen akımlar sözkonusuydu. Ve devlet mekanizmasının temel kurumlarından biri olan ve onun belkemiğini oluşturan ordu, devlet ilişkisi iğdiş ediliyordu. Sınıflarüstü bir olgu olarak gösterilmeye çalışılan ordunun temel işlevi küllenmeye çalışılıyordu. Özellikle Türk faşist ordusunun "tarihten gelme ilerici bir geleneğe" sahip olduğu, anti-emperyalist bir karakter taşıdığı (!) zırvalığına sarılıyordu. Ondan kötü niyetli hükümetlere (!!), (Demirel gibileri kastediliyordu..) tavır alması, fiilen devreye girilmesi talep ediliyordu. Bu tür oportünist, revizyonist iğrençliklerin ayyuka çıktığı bir ortamda doğan 15-16 Haziran direnişi, kurtuluşu hakim sınıfların ordusundan bekleyenlerin beynine balyoz gibi indi.

Direniş; "geleneksel ilerici" nitelik atfedilen faşist Türk ordusunun tankları, toplarıyla kanla bastırıldı. Ardından gelen sıkıyönetim döneminde süngülerin gölgesinde patronlar işçilere adice saldırdılar. Yığınlar kendi deneyiyle ordunun gerçek niteliğini görmeye başladı. Mihri Belli, D. Avcıoğlu, Kıvılcımlı gibi ML düşmanlarının cuntacı hayallerinin ipliği pazara çıktı.

Üçüncüsü; 15-16 Haziran direnişi kitlelerin gücünün nelere kadir olduğunu gösterdi. Kendiliğinden bir karakter taşımasına, ML bir önderlikten yoksun olmasına rağmen, yığınların bu hareketi hakim sınıflara korku salmıştı. Ve bir avuç aydın grubunun kendisiyle devrim yapma hayalinde olan "öncü savaş" teorileriyle süslenmiş fokoculuğa ağır bir darbe vurdu. Devrim kitlelerin eseri olduğu, gerçek kahramanların yığınlar olduğunu gösterdi.

Dördüncüsü; bu direniş toplu ayaklanma ile iktidar olmayı düşünenlerin ham hayallerine darbe vurdu. Aynı şe-

kilde *"zaman zaman şehirlerde ortaya çıkan işçi ayaklanmalarının kırlık bölgelere çekilmediği taktirde bastırılmaya mahkum olduğunu"*, böylelikle *"devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını"* gösterdi.

Bizim gibi ülkelerde "şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi" neden geçerlidir ? Çünkü buralarda devrim ile karşı-devrim arasındaki güçler dengesinde; kırsal alanlarda devrimin gücü şehirlere nazaran nispeten lehte bir durum gösterir. Köylük alanlar, karşı-devrim zincirinin zayıf halkası özelliğini taşır. Devrim cephesi ise, buralarda daha güçlüdür. Tayin edici etmen budur. Bu ülkelerdeki feodalizmin mevcudiyeti; köylük kitlesinin sayısal çoğunluğunu, köylü kitlesinin devrimci özelliği sonucunu doğurmaktadır. Sözkonusu vaziyet; kuvvet ilişkisini devrim lehine etkilemekte olan bir öğedir. Fakat stratejinin geçerliliğini yalnız başına tayin eden öğe değildir.

Diğer yanıyla da; feodalizmin varlığı aynı şekilde işçi sınıfının nispeten zayıflığı ve sanayinin güçsüzlüğünde de bir etken olarak rol oynar. Bu durum şehirlerde devrimin gücünü olumsuz yönde etkiler.

"Şehirlerin köylük alanlardan kuşatılması" stratejisi salt bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde geçerli olan bir yol değildir. Aynı şekilde sömürgeler içinde geçerlidir. Çünkü güçler dengesi devrim açısından buralarda da (kırsal alanlarda) şehirlere nazaran daha elverişli bir konumdadır. Şehirleri kontrol altında tutmak vs. bu gibi ülkelerde emperyalizm ve hakim sınıflar açısından daha kolaydır. Ancak sözkousu durum emperyalist ülkelerde gözükmez. Buralarda devrimin gücü şehirlerde daha lehte vaziyettedir. Kısacası; *"şehirlerin kırlardan kuşatılması"* veya genel ayaklanma gibi devrim yolu stratejileri; havadan idari olarak gelen dayatmalar değildir. Ekonomik ve siyasi yapıların özgül vaziyetlerinden çıkarlar. Aynı şey, bir ülkedeki devrim sürecini, niteliğini, görevlerini, sınıflararası ilişkiyi, mevzilenmeyi, hedefi belirlemede de tayin edici temeldir.

Beşincisi; 15-16 Haziran direnişi ve sonrasından gelen sıkıyönetim en kötü koşullarda mücadeleyi sürdürmek ve ilerletebilmek için yasadışı bir temel üzerinde yükselen illegal bir örgütlenmenin zorunluluğunu böyle sağlam bir çekirdeğe sahip olunmazsa, tuz-buz olunacağı daha açık gösterdi.

Faaliyetler dergi çerçevesini, eğitim gruplarını aşmayan, legalist sınırlar içine hapsolanların; zor dönemlerin yükümlülükleri altına giremeyecekleri, yollarına devam edemeyecekleri açıkca görüldü. Ve yine devrimci durumun objektif koşullarının varlığının sonuca gitmede yalnız başına yeterli olmadığı devrim için ML bir parti; uzun süreli savaş içerisinde küçükten büyüğe doğru adım adım inşa edilecek halk ordusu ve proletaryanın önderliğinde nispeten uzun vaadeli mücadele içerisinde işçi-köylü temel ittifakı üzerinde bütün devrimci sınıf ve tabakaların bizzat birleşmesini ifade eden Birleşik Cephenin temel silahlar olduğu gerçeğini daha açık gösterdi.

Legalist batağın yörüngesi içerisinde sınıf mücadelesinden kopuk eğitim faaliyetiyle yetiştirilecek entellektüel gevezelerin devrimin zorlu mücadele dönemlerinin elamanları olamayacakları açıktı.

Bütün örgütlenmeler içinde esas olan parti örgütlenmesinin sınıf mücadelesinin canlı pratiğiyle iç içe, onun sorunlarına sırt dönülmeden sağlam, amatör çalışma rüzgarını aşmış ve sınıf mücadelesine her sahada önderlik fonksiyonu oynayacak ustalıkta, sağlam kadrolara ve çelikten disipline sahip olan ML bir partinin zorunluluğu gereklidir.

Parti dışındaki örgütlenmeler içerisinde temel halka parti önderliğinde ordu örgütlenmesidir. Bu örgütlenmede kavranacak esas halka, parti önderliğinde gerilla birimlerinin teşekkülüdür. Diğer bütün örgüt biçimleri temel olanlara tabii biçimde onları geliştirip, güçlendirecek şekilde ele alınmalıdır.

15-16 Haziran işçi direnişi, menşevik bürokrat miskin örgütlenmelerle işin üstesinden gelinemeyeceğini açık seçik gösterdi.

Altıncısı; 15-16 Haziran direnişi; ülkemizde devrimin objektif şartlarının (ki dünyanın her alanında objektif koşullar mevcuttur) önemli ölçüde gelişkin bir durum arzettiğini ortaya koydu. Bizim gibi ülkelerde iktisadi ve siyasi buhran genel olarak varlığını sürdürür. Sözkonusu sonuç mevcut yapıdan kaynaklanmaktadır. İşte bu iktisadi siyasi buhranın ifadesi olarak, ülkemiz ve benzer ülkelerde devrimci durum bazen yükselme, alçalma durumu gösterse de, genel olarak mevcuttur. Bu gerçeği görmeyen; bazı görüntülerle teorilerini maskeleyen, kitlelerin ayaklanmasıyla devrimci durumu özdeş tutan ve bu olmayıncada gerçeği reddeden akımlara bu direniş büyük bir şamar oldu. Bazıları silahlı mücadeleyi başlatmak için; bütün bozkırın kurutulması ülke çapında örgütlenme ve kitlelerin geneline kumanda eder hale

gelme işiyle uğraşıyorlardı. Ülkemizin ekonomik, siyasi yapısının sonucu olarak devrimin dengesiz gelişeceği gerçeğini reddediyorlardı. Böyle bir gelişmeye kaynaklık eden durumunda, dengesizlik arzettiğini görmüyorlardı. Bunun içinde ülke çapında örgütlenme (ki bunu istemiyor değiliz, fakat objektif durum istekle aynı şey değildir) ve kitleleri genelde harekete geçirme işi başarılmadıkça silahlı mücadelenin başlatılamayacağı teorisi yapılıyordu. Oysa bu; bir alanda harekete geçecek kitlelerin ve mücadeleye hazır olanların önüne set çekmekten ve diğer tarafları beklemelerini öğütlemekten başka birşey değildi. Devrimin önüne barikat diken bu tür anlayışların 15-16 Haziran gibi direnişlere hazırlıksız yakalanacakları, üstelik kendiliğinden gelme hareketin dahi gerisinde kalıp, hayrete düşecekleri açıktı. Nitekim öylede oldu. Oysa ML'ler; belli bir toplumsal yapının özelliklerini ve onun nasıl sonuçlar doğurduğunu mevcut yapının tahlili sonucu temel örgütlenme ve mücadele biçimini doğru tarzda tahlil ederler, muhtemel gelişmeyi görme sezgisine sahip yetkinlikte olurlar ve güçlerini ona göre hazırlar ve seferber ederler. Ayrıca iradeleri dışında gelişen objektif koşulların gelişim seyrinin ne tür değişiklikler gösterdiğini, neleri ortaya çıkardığını bilimsel olarak tahlil eder, stratejileriyle sımsıkı birleştirdikleri her gelişim aşamasına uygun taktiklerle sınıf mücadelesine yön verirler. Bu ustalığa sahip olmayanların iradeciliğe, revizyonizme sağ ve sol sapmalara düşmeleri yeni gelişmelere bırakalım yön vermeyi onun karşısında hayrete kapılmamaları için hiçbir neden yoktur.

Genel yönleriyle 15-16 Haziran direnişinin dersleri bunlardır. Bu direniş döneminde PDA saflarında olan İBRAHİM KAYPAKKAYA ve bazı yoldaşların bilincinde önemli sıçramalar oldu. PDA'ya karşı iki çizgi mücadelesi giderek daha da şekillenerek, derinleşti. PDA'nın teslimiyetci, sağcı çizgisi daha net görüldü. PDA'ya karşı İ. KAYPAKKAYA yoldaş önderliğindeki ML çizgiyi savunan kadrolar 15-16 Haziran'ın dersleriyle daha da yetkinleşirken PDA yöneticileri geçmiş revizyonist çizgilerini yeni maskelerle cilalamaya çalıştılar. PDA içerisinde gelecek dönemin değerlendirilmesi konusunda yapılan bazı tartışmalarda revizyonist önderliğin 15-16 Haziran'dan doğru yönde zerrece ders çıkarmadığı ayan beyan görüldü.

Revizyonist baylar; yeniden "demokratik" ortama dönüleceğini ve legal parti hazırlıkları yapılması gerektiğini, yanıp tutuştukları ve "proletarya hareketinin birliğini" çözmenin devası olarak gördükleri, fakat gerçekleştiremedikleri "Sosyalist Kurultay" hayalinin yeniden gündeme getirilmesini vb. saçmalıkları gevelemeye devam ettiler.

Esası gazete dağıtımı ve eğitim gruplarına dayalı olan hantal, bürokrat yapı devam etti. Diğer yandan da sahtekarca halk savaşı çığırtkanlığı yapılıyordu. ML'ler iflah olmaz bu güruha karşı mücadeleyi yükselttiler. Ülkemizde anti-faşist mücadele ile anti-emperyalist, anti-feodal müçadelenin kapsamının aynı olduğu, faşizmi yıkmanın bir devrim sorunu olduğunu ortaya koydular. Hayal edilen "demokratik ortam" düşlerinin terkedilmesini, gerçeğin görülüp örgütlenme, mücadele ve devrimin diğer sorunlarının doğru olarak belirlenmesini bunun ışığında mücadele edilmesini savundular. Ne var ki, revizyonist mihraklar eski oportünist türküleri terketmediler. ML muhalefet, 15-16 Haziran'ın derslerini oportünist karargaha karşı mücadele içerisinde daha da derinleştirip, sistemleştirdi. Revizyonist güruhun programının bilimum anti-ML hattını ortaya serdi.

Neticede hertürden oportünizm, revizyonizmle hesaplaşma temelinde en kalın çizgiyle onlardan kendisini ayırarak ML siyasi, ideolojik, örgütsel bir hat üzerinde proletaryanın en ileri, fedakar öğelerinin birliği olan Partimiz kızıl bir güneş gibi doğdu.

MUSTAFA SUPHİ yoldaştan sonra ilk kez İBRAHİM KAYPAKKAYA yoldaş tarafından proletaryanın kızıl sancağı yükseklere çekildi.

Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung yoldaşların kızıl yolunda UKH'in mirası temel alınarak ve özellikle de Büyük Proleter Kültür Devriminin dünyanın dört bir yanında filizlenmeye başlayan ML güçlerin doğuşundaki etkileri yankısını ülkemizde de buldu.

Partimizin ML hattı bugünde yolumuzu aydınlatıyor. Onu kararlıca savunup, pratiğe geçirdikten ve derinleştirdikten sonra üstesinden gelemeyeceğimiz engel kalmayacaktır. Partimiz 12 Eylül faşist cuntasının devrimci harekete verdirdiği ağır zayiatın derslerinide 15-16 Haziran'ın derslerinde olduğu gibi ortaya koyacak, proletaryanın sancağını daha da yükseklere çekmesini bilecektir.

Bu güce sahibiz. Çünkü bize yol gösteren yenilmez ML bilim var. Onun ülkemiz koşullarına doğru uyarlanışını ifade eden İBRAHİM KAYPAKKAYA yoldaşın temelini attığı ML çizgimiz var.

Mücadele durdurulamayacaktır!

Türkiye işçi sınıfının yeni 15-16 Haziran'lar yaratması durdurulamayacaktır. Bugün görünürde "sessizlik" gibi gözüken ortam, içerisinde yeni fırtınaları barındırmaktadır. Halkın içten içe kaynayan öfkesi hergün daha da yaygınlaşıp derinleşiyor. Çelişkiler yumuşamıyor, aksine daha da keskinleşiyor. Ne var ki, sorunları sonuçlarla izah eden pragmatist, idealist kafa yapıları bunu göremiyor.

Mevcut ortamın iç çelişmeleri ve bunların izlediği seyir ve öz bilince çıkarılırsa, muhtemel gelecek pekala görülebilir. Bu öz, pratik alanda da şu veya bu ölçüde yansımasını buluyor. Tütün üreticilerinin pratiğe dönüşen kıpırdanışları Türk-İş'in düzenlediği toplantıya katılan çeşitli katmanlardan insanların "iş, ekmek, özgürlük" vb. biçimde dile getirdikleri özlemler, üniversitelerde YÖK üzerinde gündeme gelen tepkiler, fabrikalarda, gecekondularda, köylerde ileriye doğru yığınların adım atma belirtileri, cezaevlerindeki uygulamalara, işkence, idamlara karşı kitlelerin açığa vurdukları tepki vb. pratik ifadeler, kitlelerin içten içe yanan kıvılcımının dıştaki belirtileridir. Tecrit zinciri oldukça daralan cuntanın daha sonraları gündeme getirdiği manevralar tutmuyor. Faşist devletin senaryosu hergün daha da açığa çıkıyor. Özal hükümetinin ipliğide adım adım pazara çıkıyor. Yoksulluğun, zulmün belini büktüğü yığınların öfkesi oldukca büyük.

Kısacası, devrimci durumdaki gerileme yerini adım adım ilerlemeye bırakacak bir seyrin ortamına girme yönünde.Bunu görmeli, hazırlıklı olmalıyız.Yeni 15-16 Haziran'ların doğması bunun içindir ki hayal değildir. Bugün ülkemizde ML harekette dahil, devrimci güçler ağır darbeler almış durumda. ML hareket gücü oranında sınıf mücadelesini sürdürmesine rağmen gelişkin, yetkin bir vaziyette değil. Subjektif güçlerin, gelişmelerin gerisinde kalan zayıflığını görmeli ve bunu değiştirmek için enerjimizi yüz misline çıkarmalıyız. Bilmeliyiz ki, kendiliğinden devrime gidilmez. Yalnız başına objektif koşulların elverişlilik arzeder şekilde gelişmesi yetmez. Onun içindir ki, görevlerimize daha sıkı sarılmalıyız. Zayıflıkları, eksik ve hatalarımızı sınıf mücadelesinin canlı pratiği içinde aşmalı ve muhtemel fırtınalara hazırlıklı olmalıyız.